

طول مدت بستری پرسنل نظامی در بخش روانپزشکی بیمارستان بقیه‌الاعظم (عج)

سیدعباس تولایی^{۱*} M.D.، شروین آثاری^{۲*} M.D.، مهدی حبیبی^{۳*} M.Sc.، حمیدرضا خدای^{۴*} M.D.،
شکوفه رادفر^{۵*} M.D.، مصطفی نادری^{۶*} M.D.، حسین کجویی^{۷*}

آدرس مکاتبه: * دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - مرکز تحقیقات علوم رفتاری - تهران - ایران

** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - مرکز تحقیقات بالینی *** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه چشم پزشکی

**** دانشگاه علوم پزشکی بقیه... (عج) - دانشکده پزشکی - گروه داخلی مغز و اعصاب

تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۱۳۸۶/۲/۲۰

تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۶/۲/۱۷

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۵/۶/۲۸

خلاصه

مقدمه: با توجه به محدودیت تخت‌های روانپزشکی و تحمیل هزینه بستری طولانی مدت، طول مدت بستری در بخش روانپزشکی مورد توجه محققین می‌باشد. متأسفانه اطلاعات محدودی از طول مدت بستری روانپزشکی در بیمارستانهای نظامی کشورمان در دسترس است. مطالعه حاضر با هدف بررسی طول مدت بستری نیروی نظامی در بخش روانپزشکی در بیمارستان بقیه الله انجام شد.

مواد و روش کار: در این مطالعه که به صورت گذشته‌نگر انجام شد، تعداد ۸۳۰ پرونده بستری مربوط به مردان نظامی بستری شده در بخش روانپزشکی بیمارستان بقیه الله به صورت تصادفی ساده از بین کل پرونده‌های مربوط به سالهای ۱۳۸۱-۱۳۸۰ بررسی شد. طول مدت بستری و متغیرهای دموگرافیک و مرتبط با سلامت روان ثبت گردید.

نتایج: محدوده و میانگین (انحراف معیار) طول مدت بستری به ترتیب برابر ۵۱-۱ و $7/69 \pm 10/80$ روز بود. طول مدت بستری به ترتیب در ۲۲۰ نفر (۲۶/۵٪) کمتر یا مساوی ۵ روز، ۲۷۱ نفر (۳۲/۷٪) ۱۰-۶ روز، ۱۷۲ نفر (۲۰/۷٪) ۱۱-۱۵ روز و در ۱۶۷ نفر (۲۰/۱٪) بیش از ۱۶ روز بود. طول مدت بیشتر بستری با سطح تحصیلات بالاتر از دیپلم، قرار گرفتن تحت ECT و طول مدت کمتر بستری با سابقه خودکشی و سابقه مصرف مواد مخدر همراه بود. طول مدت بیشتر بستری با اختلالات سایکوتیک و طول مدت کمتر بستری با اختلالات خلقی، اختلالات شخصیتی و سایر اختلالات همراه بود. ارتباط معنی دار آماری بین طول مدت بستری و سرباز یا کادر رسمی بودن و یا وضعیت تاهل مشاهده نشد ($p > 0/05$).

بحث: در مطالعه حاضر، حدود ۲۰٪ بیماران بستری شده در بخش روان بیمارستان بقیه الله بیش از ۱۶ روز بستری شده‌اند، که با توجه به هزینه فراوان هر روز بستری و کمبود تخت روانپزشکی بر سیستم درمانی نظامی، مطالعات آتی با هدف بررسی علل بستری طولانی مدت در بیماران روانپزشکی توصیه می‌شود. به منظور

۱- دانشیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» - نویسنده مسئول

۲- کارشناس - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۳- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۴- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۵- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۶- پزشک عمومی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۷- پزشک عمومی - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

۸- استادیار - دانشگاه علوم پزشکی بقیه... «عج» -

کاهش طول مدت بستری، به نظر می‌رسد که لازم است به متغیرهایی از قبیل سطح تحصیلات، تحت ECT قرار گرفتن، سابقه مصرف مواد مخدر، سابقه خودکشی و برخی اختلالات روانپزشکی توجه نمود.
واژه‌گان کلیدی: طول مدت بستری، بخش روانپزشکی، بیمارستان نظامی، پرسنل نظامی، ECT.

مقدمه

امروزه علاقه‌رو به رشدی در مورد بهبود کیفیت و کارایی مراقبت‌های درمانی و نیز کاهش هزینه‌های درمان وجود دارد [۱]. برای این منظور، شاخص‌های مناسب و کارآمد مورد توجه می‌باشد. طول مدت بستری (Length of stay) یک شاخص مهم کارایی مراقبت‌های بیمارستانی محسوب می‌شود [۲] و بطور گسترده‌ای مورد استفاده برنامه‌ریزان بهداشتی قرار می‌گیرد [۳، ۴]. کاهش طول مدت بستری یک هدف اصلی مدیریت خدمات بهداشتی برنامه‌ریزان بهداشتی محسوب می‌شود [۵].

برخی مطالعات درمان کوتاه مدت بستری یا سرپایی در بیماران دچار اختلالات شدید روانپزشکی را در مقایسه با بستری طولانی مدت موثرتر گزارش کرده‌اند [۶]. بستری طولانی مدت بیماران روانپزشکی کسب تجارب کاری، تطابق با زندگی اجتماعی و یادگیری سایر مهارت‌ها برای زندگی مستقل در جامعه را برای بیماران دشوارتر خواهد ساخت [۷]. به عبارت دیگر اکثر مطالعات نتوانسته‌اند سودمندی بستری طولانی مدت روانپزشکی را نشان دهند [۸-۱۰]. بر اساس گزارش یک مطالعه حدود ۹۵٪ کل هزینه بستری بیماران دچار اختلالات سایکوتیک مربوط به هزینه اقامت در بیمارستان است [۱۱]. این در حالی است که میانگین طول مدت بستری در بخش روانپزشکی در مطالعات مختلف ۱۸-۹ روز گزارش شده است [۱۶-۱۲].

بستری طولانی روانپزشکی هزینه اضافی را به بیمار، خانواده وی، جامعه و سیستم بهداشتی درمانی تحمیل می‌نماید [۵]. بازبینی در ساختار پرداخت‌ها (Reimbursement)، انتشار سالانه لیست بیمارستانهای دارای طول مدت بیشتر بستری [۱۷]، و همچنین دیگر تلاش‌ها جهت کاهش طول مدت بستری، طول متوسط بستری را در آمریکا از ۳۹ روز در سال ۱۹۹۴ به ۱۸ روز در سال ۱۹۹۸ کاهش داده است [۱۴]. این موضوع که آیا طول مدت بستری در کشورهای در حال توسعه و از جمله کشور ما در حال

کاهش است، مورد تردید است.

طول مدت بستری روانپزشکی پرسنل نظامی در مقایسه با بیمارستان‌های غیرنظامی بیشتر گزارش شده است [۱۶-۱۲]، و این تفاوت در یک مطالعه به طور میانگین ۴ روز بوده است [۱۸]. بنابراین می‌توان ادعا نمود که برخلاف تصور عموم در این مورد که پرسنل نظامی در مقایسه با جمعیت عمومی از سلامت عمومی بیشتری برخوردار می‌باشند، روزهای اقامت آنان در بیمارستان بیشتر است [۱۸].

مطالعات مختلف متغیرهای مرتبط با طول مدت بستری در بیمارستان را به سه دسته کلی مرتبط با بیمار، مرتبط با درمان و مرتبط با سیستم (از قبیل استراتژیهای پرداخت) تقسیم کرده‌اند. عنوان شده است که این متغیرها توجیه کننده ۲۷-۱۰٪ تغییرات طول مدت بستری است [۱۹]. از عوامل مربوط به بیمار می‌توان به سن، جنس، تشخیص بیماری روانپزشکی، بیماریهای جسمی یا سایر اختلالات روانپزشکی همراه و شدت بیماری را نام برد. نوع درمان و عوامل روانی اجتماعی نیز مهم تلقی می‌شوند [۲۳-۲۰]. با این حال می‌توان عنوان کرد که توافقی در مورد متغیرهای مرتبط با طول مدت بستری روانپزشکی وجود ندارد. اجرای مطالعات با هدف بررسی الگوی طول مدت بستری در هر کشور، توصیه شده است [۲۴]، زیرا عنوان شده است که با شناخت متغیرهای مرتبط با طول مدت بیشتر بستری روانپزشکی نظامیان، امکان طراحی اقداماتی به منظور کاهش هزینه‌ها فراهم خواهد شد. مطالعه حاضر با هدف بررسی طول مدت بستری نیروی نظامی در بخش روانپزشکی در بیمارستان بقیه الله انجام شد.

مواد و روش کار

در این مطالعه که به صورت گذشته‌نگر انجام شد، تعداد ۸۳۰ پرونده بستری (مربوط به پرسنل نظامی مرد) در بخش روانپزشکی بیمارستان بقیه الله (عج) به صورت تصادفی ساده از بین کل